

Linköpings universitet
Institutionen för beteendevetenskap och lärande

STUDIEHANDLEDNING

Skolans samhällsuppdrag och organisation, 7,5 hp
Halvfart, distans

Kurskoder:

9KP202: Kompletterande Pedagogisk Utbildning (KPU)

9VA202: Utländska lärares vidareutbildning (ULV)
Vidareutbildning av obehöriga lärare” (VAL)

9FVG01: Fristående kurs

HT 2022

Tobias Jansson, Ulrika Örtenberg

Innehåll

Förord.....	3
Kontaktuppgifter.....	3
Kursens innehåll, mål och organisering.....	4
Kursinnehåll	4
Lärandemål	4
Organisering	4
Kursöversikt	5
Kursuppgifter	7
Kursuppgift 1 – skolan som institution (Del 1 i Portfolion).....	7
Kursuppgift 2a, 2b och 2c – den svenska skolans organisation, regelverk och styrning (Del 2 i portfolion).....	8
Kursuppgift 3a och 3b – skolans värdegrund och demokratiska uppdrag (Del 3 i Portfolion).....	9
Examination och bedömning.....	11
Ämnesdidaktisk uppgift.....	11
Ämnen och ämnesgrupper för den ämnesdidaktiska uppgiften.....	12
Ämnesdidaktiker	12
Portfolio (KU1, KU2a, KU2b, KU2c, KU3a och 3b)	13
Bedömningskriterier för examinationsuppgiften.....	14
Att ha i åtanke när du skriver dina uppgifter och din portfolio	14
Kursvärdering	15
Policy rörande fusk och plagiat	15
Vad händer vid fusk?	16
Kurslitteratur.....	17
Referenslitteratur	19
Bilaga – Information om VFU-uppgifter inom KPU	20

Förord

Välkommen till kursen *Skolans samhällsuppdrag och organisation* 7,5 hp.

Syftet med studiehandledningen är att underlätta studierna genom att tydliggöra kursens syften, mål och upplägg. Förutom information om föreläsningar, seminarier, litteratur och kursuppgifter omfattar studiehandledningen även information om examination och kursens bedömningsgrunder.

Lycka till med studierna!

Tobias Jansson och Ulrika Örtenberg
Kursansvariga

Kontaktuppgifter

Postadress till kursansvariga:

Linköpings universitet
IBL
581 83 Linköping

Kursansvariga: Tobias Jansson: tobias.jansson@liu.se 013-28 20 91 & Ulrika Örtenberg: ulrika.ortenberg@liu.se, 013-28 24 84

Campuslärare grupp A: Ulrika Örtenberg: ulrika.ortenberg@liu.se, 013-28 24 84

Campuslärare grupp B: Tomas Widholm: tomas.widholm@liu.se, 013-28 68 07

Kursadministratör: Maria Lorin, maria.lorin@liu.se, 013- 28 20 79

Programansvarig: Ingrid Olsson, ingrid.olsson@liu.se, 013-28 44 71

Kursmentor (KPU): Åsa Howchin Wallén, asa.howchin-wallen@liu.se

Kursens innehåll, mål och organisering

Kursen 9KP202, 9VA202, 9FVG01: *Skolans samhällsuppdrag och organisation* ges inom Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), inom projektet ”Utländska lärares vidareutbildning” (ULV) och ”Vidareutbildning av obehöriga lärare” (VAL) samt som fristående kurs vid Linköpings universitet. Kursen ges inom utbildningsvetenskap/ didaktik allmänt och behandlar skolans samhällsuppdrag och organisation.

Kursinnehåll

Kursen behandlar tre teman som är relaterade till skolans samhällsuppdrag, dess organisation och styrning. Kursens inledande tema är skolhistoria och handlar om det svenska skolsystemets utveckling i förhållande till dess samhällsuppdrag med fokus på hur skolans uppdrag varierar över tid. I temat om skolans styrning behandlas både styrning av skolan ur ett allmänt perspektiv och styrning inom det egna ämnet. Skolans organisation och styrning studeras också ur ett läroplans- och ramfaktorteoretiskt perspektiv. Kursens tredje tema tar upp skolans värdegrund och elevers rättigheter i skolan. Här tillämpas textanalys för att granska skolans styrdokument avseende värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och hållbar utveckling. I tema behandlar också skolans värdegrund i relation till lärares arbete och elevers rättigheter i skolan med bland annat utgångspunkt i Barnkonventionen.

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- beskriva och diskutera det svenska skolsystemets utveckling i förhållande till skolans samhällsuppdrag
- beskriva skolsystemets organisation och styrning, allmänt och i det egna ämnet
- använda läroplansteoretiska begrepp i syfte att resonera kring skolsystemets organisation och styrning
- tillämpa textanalys för att granska skolans styrdokument avseende värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och hållbar utveckling
- resonera kring skolans värdegrund i relation till lärares arbete och elevers rättigheter i skolan
- uttrycka sig skriftligt på ett förståeligt sätt

Organisering

Kursen ges på distans med schemalagda undervisningsdagar, så kallade campusdagar. Den mesta undervisningen sker på plats på campus i Linköping, men några pass genomförs digitalt. Kursen organiseras i ett antal föreläsningar och seminarier, genom litteraturstudier och i arbete med kursuppgifter. Både enskilt arbete och arbete i grupp förekommer. Seminarierna baseras på studentens förberedelser som att studera litteraturen och genomföra uppgifterna. Dessa uppgifter följs upp och diskuteras vid seminarierna. Dessa bearbetningar betraktas som en förutsättning för lärandet och för att aktivt kunna bidra till innehållet i kursens seminarier.

Genom den nätbaserade lärplattformen Lisam sker en del av kurskommunikationen som den studerande ges möjlighet att medverka i tillsammans med kurskamrater och lärare. Via denna plattform ges även fortlöpan information under kursen och det är därför viktigt att den studerande regelbundet använder plattformen. Där finns även aktuella kursdokument som kursplan, studiehandledning med mera.

Den pedagogiska idén som kursen planeras utifrån är att kunskap utvecklas dels i samspel mellan en lärares arbete på skolan och teorier som kan förklara olika händelser i den praktiska vardagen, dels i dialog med andra. Ambitionen är därför att studieuppgifterna så långt det är möjligt skall knyta an till den egna verksamheten och erfarenheten och att den egna bearbetningen följs upp i seminarier och digitalt grupparbete med kurskamrater och lärarna under campusdagarna. Återkoppling på det egna studiearbetet fås därför framför allt i studiegruppernas diskussioner, i Lisam samt vid föreläsningar och i seminarier under campusdagar.

Kursöversikt

Vecka	Aktivitet
34	Inspelad kursintroduktion del 1 och 2 Inspelad föreläsning: Det svenska utbildningssystemet 23/8 & 24/8 Campusdagar
35	30/8 Digital liveföreläsning: Språkutvecklande arbete 1: läs- och skrivstrategier
36	5/9 Digital workshop 1: Akademiskt skrivande. Arbetar med KU1, begrepp, den egna texten 11/9 Inlämning av KU1 i Lisam senast kl. 23.59
37	Inspelad föreläsning: Skolans styrning Inspelad föreläsning: Läroplans- och ramfaktorteori.
38	20/9 Campusdag 22/9 Digitalt seminarium: Språkutvecklande arbete 2: Generell återkoppling på KU1
39	Inspelad föreläsning: Skolans värdegrund 26/9 Digitalt seminarium: Läroplanskoder 27/9 Inlämning av ämnesdidaktisk uppgift (MRE1) i Lisam senast kl. 23.59 28/9 Digital workshop 2: Akademiskt skrivande. Arbetar med KU2a, begrepp, den egna texten
40	9/10 Inlämning av KU2a i Lisam senast kl. 23.59
41	11/10 Digital liveföreläsning: Styrdokumentet ur ett praktikerperspektiv. Målgruppen är KPU, fristående kurs, samt ULV- och VAL-studenter som har liten erfarenhet som lärare. 11/10 Digitalt metodikseminarium: Styrdokumentet ur ett praktikerperspektiv
42	17/10 Digital workshop 3: Akademiskt skrivande: Arbetar med KU3a, begrepp, den egna texten 20/10 Campusdag
43	30/10 Inlämning av KU3a samt ej tidigare inlämnade/ej godkända uppgifter senast kl. 23.59

För ett mer detaljerat schema, se universitetets schemavisningsprogram på hemsidan: [TimeEdit](#). Schemat kommer också successivt upp i kursrummet och i kursrummet hittar ni också länkar till de digitala passen. Utöver schemat finns också inspelade föreläsningarna vilka ni kan se vid valfritt tillfälle. De bör dock ses under den vecka som de står i kursöversikten de ligger till grund för de kursuppgifter som ska göras efter respektive schemalagt tillfälle.

I schemat finns även **workshopstillfällena** som fokuserar på hjälp med såväl språket som akademiskt skrivande.

Grupper:

- Grupp A: Ulrika Örtenberg
- Grupp B: Tomas Widholm

Kursuppgifter

Kursuppgift 1 – skolan som institution (Del 1 i Portfolion)

Syftet med KU1 är att skapa förutsättningar för en ökad medvetenhet om den svenska skolans rötter och dess utveckling/betydelse i relation till samhällsutvecklingen. Tanken är att du härigenom ska utveckla en generell förståelse för skolan som samhällsinstitution.

Området behandlas i inspelade föreläsningar av Tobias Jansson (skolsystemet) och Magnus Dahlstedt, en föreläsning med Mathilda Hallberg, samt i kurslitteraturen (se nedan och litteraturlista).

Välj *en* av nedanstående tre frågor och resonera kring. För att underbygga dina resonemang var noga med att referera och hänvisa till kurslitteratur och föreläsningar.

- Ge exempel och resonera kring historiska strukturer och traditioner som vi fortfarande ser spår av i dagens svenska skola. Exempelen ska vara från olika tider, men med tonvikt i 1800- och 1900-talet.
- Beskriv den historiska utvecklingen från parallellskola, enhetsskola och fram till dagens skolsystem. Diskutera om vi idag har ett sammanhållet skolsystem med gemensamma syften och mål eller om vi har flera skolor/skolsystem med inbördes olika syften och mål.
- Vi går allt längre i skolan och finns allt längre i utbildningssystemet ("skolariseringen" av samhället). Beskriv denna utveckling fram till "ett livslångt lärande". Diskutera "skolariseringen" konsekvenser ur ett samhälleligt och individuellt perspektiv.

Formalia: Den text du lämnar in är en resonerande text. Texten ska vara 800-1200 ord (exklusive litteraturförteckning), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd. Dispositionen ska vara: inledning, avhandling, avslutning och litteraturförteckning, texten ska även vara indelad i stycken. Texten får innehålla *ett* direktcitrat ur litteraturen. I övrigt ska du referera till, i första hand kurslitteratur, i andra hand föreläsningar. Var noga med att använda referatmarkörer så det tydligt framgår vad som är författarnas resonemang och vad som är ditt eget resonemang.

Inlämning: Den skriftliga uppgiften lämnas in i Lisam under fliken "Inlämningar" senast den 11/9 kl. 23.59. Du namnger filen till "KU1.efternamn. förnamn. kurskod". Återkoppling på innehållet i uppgiften ges av campuslärare. Eventuell språklig återkoppling ges av Maria Thunborg på Språkverkstaden. Godkänd bearbetning tillgodoräknas i portfolion. Om uppgiften inte lämnas in vid detta tillfälle lämnas den i samband med inlämning av KU3a.

Kurslitteratur som kan användas i KU1:

I Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red.) (2020) *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* läses följande kapitel:

Skolans tidiga historia och utveckling – från arabisk skrivarskola till svensk folkskola. (s. 27–67).

Den moderna skolan blir till – ett framtidsprojekt. (s. 69–95).

En utbildning för alla – skolan expanderar. (s. 97–123).

Det livslånga lärandet – att utbilda för ett kunskapssamhälle. (s. 125–168).

Framtidens skola och utbildning – en betydande del av våra liv. (s. 203–220)

Böhlmark, A. & Lindahl M. (2012) [Har den växande friskolesektorn varit bra för elevernas utbildningsresultat på kort och lång sikt?](#)

Fejes, A. & Holmqvist, D. (2018). *Komvux som marknad*. (14 s. Tillgänglig i Lisam)

Larsson (2014) Kunskapsbehovet genom livet – om folkets lärande och vuxnas utbildning (s. 663-688, tillgänglig i Lisam)

Vlachos, J. (2018). *Trust-based evaluation in a market-oriented school system*. (Tillgänglig i Lisam)

Referenslitteratur som kan används i KU1, frivillig läsning:

Böhlmark, A., Holmlund, H. & Lindahl, M. (2015) *Skolsegregation och skolval* (Rapport 2015:5)

Dahlstedt, M. & Olsson, M. (2019) *Utbildning, demokrati, medborgarskap*

Lundahl, L. (2015) *En bok en författare* [TV-program].

Kursuppgift 2a, 2b och 2c – den svenska skolans organisation, regelverk och styrning (Del 2 i portfolion)

Syftet med KU2 är att du ska utveckla kunskap om, och förtrogenhet med, den svenska skolans organisation och styrdokument så att du kan använda dessa vid planering av undervisningen. Du ska också kunna ge exempel på ramfaktorer och relatera dessa till begreppet frirum.

Området behandlas i tre inspelade föreläsningar med Tobias Jansson, en föreläsning med Anna Åhman Lundberg, jurist på Skolinspektionen, i två obligatoriska seminarier samt i kurslitteraturen (se nedan och i litteraturlistan).

Kursuppgifter:

Kursuppgift 2a: Sätt dig in i styrdokumenterna för den svenska skolan allmänt och för den skolform där du blir behörig att undervisa. Använd Skolverkets hemsida för att hämta ytterligare information.

Den svenska skolan styrs av olika typer av styrdokument: grundlag, lag, förordningar eller föreskrifter.

- Förklara den hierarkiska ordningen mellan olika typer av styrdokument.
- Beskriv vilka styrdokument som gäller för hela skolan, för din skolform och för dina ämnen.
- Beskriv styrdokumentens syfte (för din skolform) och vad de i stora drag innehåller.
- Förklara begreppen *ramfaktor* och *frirum*. Resonera över ramfaktorer och frirum i relation till den formulerade, den transformerade, den realiserade och den mottagna läroplanen. Ge exempel på ramfaktorer på de olika läroplansnivåerna som du ser skulle påverka ditt arbete med planering och undervisning och resonera kring vilket frirum du kan se i relation till dessa ramar.

Inlämning: Texten ska vara 1200-1600 ord (exklusive litteraturlista), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd. Du namnger filen till KU2a.efternamn.förnamn.kurskod". För att få texten bedömd innan portfolion lägger du in den i Lisam senast den 9/10 kl. 23.59. Godkänd bearbetning tillgodoräknas i portfolion. Om uppgiften inte lämnas in vid detta tillfälle lämnas den i samband med inlämning av KU3a.

Kursuppgift 2b: Förberedelse inför det juridiska seminariet 20/9 är att ta del av föreläsningen med Anna Åhman Lundberg, de tre inspelade föreläsningarna med Tobias Jansson, läsa kapitlet av Scheutz "Skolans lagar och förordningar" i Lundgren et al samt läsa Nilsson "Juridik i professionellt lärarskap". Under seminariet analyseras, i mindre grupper, några juridiska dilemman (delas ut vid seminariet).

Den som *inte* deltar i seminariet får skriftligt redogöra för analyser av dessa juridiska dilemman. Uppgiften lämnas in med portfolion i Lisam senast den 30/10 kl. 23.59. Texten ska vara 800–1200 ord (exklusive litteraturförteckning), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd.

Kursuppgift 2c: Förbered dig inför seminariet 26/9 genom att läsa om läroplanskoder i Linde "Det ska ni veta" och kapitel 1 i läroplanen för din skolnivå (grundskola, gymnasium eller vuxenutbildning). Under seminariet, i mindre grupper, analyseras läroplanens kap. 1 utifrån läroplanskoderna.

Den som *inte* deltar i seminariet får skriftligt redogöra för analyser av läroplanskoderna i läroplanens kapitel 1. Uppgiften lämnas in med portfolion i Lisam senast den 30/10 kl. 23.59. Texten ska vara 800–1200 ord (exklusive litteraturförteckning), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd.

Kurslitteratur som kan användas i KU2:

Imsen, G. (1999). *Lärarens värld: introduktion till allmän didaktik*. Avsnitt i bok (s. 307-314).

Nilsson, M. (2019). *Juridik i professionellt lärarskap: lagar och värdegrund i den svenska skolan*.

Linde, G. (2021) *Det ska ni veta! En introduktion till läroplansteori*.

I Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red.) (2020) *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* läses följande kapitel:

Om utbildningsekonomi – det senmoderna utbildningssystemet (s. 625-642)

Styrningen av den obligatoriska skolan – mellan stabilitet och förändring (s. 645-670)

Skolans lagar och förordningar – det legala ramverket (s. 673-729)

För lagar, förordningar, föreskrifter, internationella överenskommelser se litteraturlistan.

Referenslitteratur som kan användas i KU2, frivillig läsning:

Ur Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red.) (2020) *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* läses följande kapitel:

Att vara skolledare – att förverkliga det nationella uppdraget (s. 711-732)

Skolverket (2011) *Kommunalt huvudmannaskap i praktiken: En kvalitativ studie*. Rapport 362.

Kursuppgift 3a och 3b – skolans värdegrund och demokratiska uppdrag (Del 3 i Portfolion)

Syftet med KU3 är att du ska utveckla kunskap om den svenska skolans värdegrund och demokratiska uppdrag genom att studera hur detta uttrycks i styrdokumenterna samt hur värdegrunden kommer till uttryck och kan hanteras i den pedagogiska praktiken.

Innehållet behandlas i föreläsningar: i föreläsningar med Åsa Howchin-Wallén, samt i två inspelade föreläsningar med Malin Wieslander (Värdegrunden) och Tobias Jansson

(ramfaktorteori) och ett obligatoriskt seminarium samt i kurslitteratur (se nedan och i litteraturlistan).

Temat behandlas även i ett metodikseminarium där vi arbetar med skolans värdegrund och demokratiska uppdrag i styrdokumentet ur ett praktikerperspektiv. Information om hur du förbereder dig till detta seminarium finns på Lisam i god tid före seminariet.

Kursuppgifter:

KU3a: Beskriv begreppen värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och hållbar utveckling. Därefter ska du göra en analys av styrdokumentet där du studerar hur dessa begrepp kommer till uttryck i olika styrdokument. Genom analys av styrdokumentet ges en djupare förståelse för på vilka sätt begreppen används och deras betydelse för undervisning och skolans verksamhet. Resonera slutligen hur detta kan påverka lärarens arbete i skolan.

- a) Skriv korta definitioner av de olika begreppen (värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och hållbar utveckling) med hjälp av kurslitteraturen.
- b) Analysera och ge exempel (med korta citat) hur mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och hållbar utveckling kommer till uttryck i olika styrdokument (minst två, varav ett ska vara läroplanens kapitel 1-2) gällande:
  - Grundläggande värden (vilka grundläggande värden som uttrycks)
  - Fostran (vad skolan ska fostra till)
  - Undervisningens innehåll (vilket innehåll undervisningen ska ha, kan handla om både faktainnehåll och färdigheter i ämnet)
  - Undervisningens former (hur undervisningen och verksamheten ska bedrivas)
  - Relationer med andra aktörer utanför skolan (t.ex. samarbete med föräldrar, organisationer, myndigheter och företag)?
- c) Resonera slutligen utifrån din analys kring följande:
  - Hur påverkar styrdokumentets innehåll, vad gäller värdegrund, demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling, ditt arbete som lärare i skolan? Hur kan du beakta dessa begrepp i din undervisning i dina ämnen?

Inlämning: Texten ska vara 2000–2800 ord (exklusive litteraturlista), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd. Namnge dokumentet så här: "KU3a.efternamn. förnamn. kurskod" och ladda upp den i Lisam (i mappen för portfolion) senast den 30/10 kl. 23.59.

Godkänd bearbetning tillgodoräknas i portfolion. Om uppgiften inte lämnas in vid detta tillfälle lämnas den in vid omexamination 1 eller 2.

Kurslitteratur som kan användas till KU3a:

Bränberg, A., Holmgren, U. & Wester, M. (2020). *Att undervisa för hållbar utveckling*.

Colnerud, G. (2017). *Lärarkyrkans etik och värdepedagogiska praktik*

Ekman, J. (2011) [*Skolan och medborgarskapandet*](#)

Linde, G. (2021) *Det ska ni veta! En introduktion till läroplansteori*

Mogensen, L. (Programledare).(2014, 1 juni) [*Demokratin i det digitala samhället*](#)

Orlenius, K. (2010) *Värdegrunden – finns den?* (15 s., tillgänglig i Lisam)

Quennerstedt, A., Thelander, N. & Hägglund, S. (2020). *Barns och ungas rättigheter i utbildning*.

Referenslitteratur som kan användas till KU3a, frivillig läsning:

Almgren, E. (2006). *Att fostra demokrater: om skolan i demokratin och demokratin i skolan*

Skolverket (2015) *Delaktighet för lärande*.

KU3b: Förberedelse inför obligatoriskt seminarium den 20/10: Analysera fyra fall (finns på Lisam) av etiska dilemman med hjälp av resonemang kring principer, riktlinjer och normer (formella och informella) som presenteras i kurslitteraturen. Beskriv dels vari dilemmat består (kan vara flera olika värden), dels hur du resonerar för hur du i din lärarroll skulle hantera situationen.

Under seminariet delas studentgruppen slumpmässigt in i mindre grupper. Varje grupp ansvarar för ett dilemma och förbereder tillsammans och med hänsyn till deltagarnas individuella analyser, en presentation av sitt dilemma som hålls inför den stora gruppen. Efter varje presenterad analys diskuteras situationen tillsammans med kurskamrater och examinator.

Inlämning: Den som *inte* deltar i seminariet får skriftligt redogöra för analys av dessa fyra etiska dilemman. Uppgiften lämnas in med portfolion i Lisam senast den 30/10 kl. 23.59. Texten ska vara 800–1200 ord (exklusive litteraturförteckning), Times New Roman 12p och 1,5 radavstånd.

Kurslitteratur som kan användas till KU3b:

Colnerud, G. (2017). *Lärarkretsens etik och värdepedagogiska praktik*

Läraryrket och Lärarnas riksförbund (2001) [Lärares yrkesetiska principer](#).

Orlenius, K. (2010) *Värdegrunden – finns den?* (15 s. tillgänglig i Lisam)

Quennerstedt, A., Thelander, N. & Hägglund, S. (2020). *Barns och ungas rättigheter i utbildning*.

Examination och bedömning

Kursen examineras med två moment:

POR1 Portfolio: skriftlig och muntlig redovisning, 6.5 hp U-VG (KU1, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b)

MRE1 Seminarium med skriftligt underlag, ämnesdidaktik, 1 hp U-G

Syftet med examinationen är flerfaldigt. Ett syfte är naturligtvis att kvalitetssäkra utbildningen genom att kontrollera att studenternas kunskaper motsvarar utbildningens målsättning. Detta är ett syfte som svarar mot samhällets krav på välutbildade lärare i den svenska skolan. Men det finns andra syften som har sin utgångspunkt i den enskilda studentens utveckling och möjligheter under studierna. För att uppnå dessa syften arrangeras i denna kurs en examination som medger möjligheter att ta tillvara den återkoppling som man får av kurskamrater och lärare under kursens gång.

Ämnesdidaktisk uppgift

Ämnesdidaktiken organiseras som ett stråk genom hela utbildningen. Det innebär att det i de flesta kurser finns ett ämnesdidaktiskt inslag i form av en kursuppgift och ett seminarium. Kursuppgifterna anknyter till kurserna på olika sätt och innehållet kan variera mellan era

olika ämnen. Du som har flera ämnen väljer själv i vilket av ämnena du önskar genomföra det ämnesdidaktiska inslaget i varje kurs (se mer information nedan). De som går fristående kurs och som saknar ett skolämne gör uppgiften i allmäntdidaktik. I kursens schema framgår när de ämnesdidaktiska seminarierna äger rum.

Om du får förhinder och inte kan delta i det ämnesdidaktiska seminariet anmäler du detta till din ämnesdidaktiker. Du förväntas ändå genomföra kursuppgiften och en kompletterande uppgift som du får av din ämnesdidaktiker. Om du av någon anledning inte genomför den ämnesdidaktiska uppgiften inom ramen för den tid kursen genomförs skall uppgiften skickas via mail till din ämnesdidaktiker. Glöm ej att ange kurskod och år.

Det ämnesdidaktiska kursmålet i denna kurs är att beskriva skolsystemets organisation och styrning, allmänt och i det egna ämnet. Information om den ämnesdidaktiska uppgiften finns i ämnesmappar under "Kursdokument" i Lisam (MRE1). Där framgår t.ex. om en text ska lämnas in före seminariet. Den slutgiltiga uppgiften lämnas in på Lisam en vecka efter det ämnesdidaktiska seminariet, dvs. 27/9 kl. 23.59.

Ämnen och ämnesgrupper för den ämnesdidaktiska uppgiften

Senare år eller gymnasiet

Du som läser mot senare år (åk 7-9) eller gymnasiet och har två ämnen (eller fler) väljer själv i vilket av dina ämnen du gör den ämnesdidaktiska uppgiften.

Tidigare år

Du som läser mot tidigare år (F-6) ska göra ämnesdidaktiken i Grundläggande färdigheter (matematik-svenska) Om du också har något av ämnena Bild, Idrott eller Musik kan du välja att göra uppgiften i det ämnet i stället.

Fristående kurs ("Fler vägar in")

Du som läser kursen som fristående kurs kan göra uppgiften inom ett ämne om du har minst 30 hp i ett relevant *skolämne*. Annars så gör du uppgiften inom *Allmäntdidaktik*.

Nedan ser du vilka ämnen som ingår i de olika ämnesgrupperna. Frågor om den ämnesdidaktiska uppgiften besvaras av din ämnesdidaktiker.

Praktisk-estetiska ämnen

Bild, Grafisk kommunikation, Digitalt skapande, Idrott, Musik, Textilslöjd och trä- och metallslöjd

Matematik

(för ämneslärare mot senare år och gymnasiet)

Matematik grundläggande färdigheter

(för grundlärare mot tidigare år)

Moderna språk, Engelska och Modersmål

Tyska, Franska, Spanska, Ryska, Engelska och Modersmål

Naturvetenskap och Teknik

Teknik, Biologi, Kemi, Fysik, Naturkunskap

Samhällsvetenskapliga ämnen och ekonomi

Samhällskunskap, Historia, Geografi, Religion, Företagsekonomi, Pedagogik, Sociologi, Filosofi, Psykologi, Juridik, SO/Media

Svenska

Svenska och Svenska som andraspråk

Allmäntdidaktik

Endast de som läser fristående kurs och som inte har minst 30 hp (en termin) i ett *skolämne*

Ämnesdidaktiker

Matematik, Jonas Bergman Arleback, jonas.bergman.arleback@liu.se

Matematik, grundläggande färdigheter, Cecilia Sveider, cecilia.sveider@liu.se

Naturvetenskapliga ämnen och teknik, Lars Björklund, lars.bjorklund@liu.se, Charlotta Nordlöf, charlotta.nordlof@liu.se

Moderna språk, engelska och modersmål, Caroline Faleström, caroline.falestrom@liu.se

Samhällsvetenskapliga ämnen och ekonomi, Agneta Grönlund, agneta.gronlund@liu.se

Svenska, Suzanne Parmenius Swärd, suzanne.parmenius-sward@liu.se

Praktisk-estetiska ämnen, huvudansvarig Helen Gustafsson, helen.gustafsson@liu.se

Trä- och metallslöjd, Bo Hinnerson, bo.hinnerson@liu.se

Textilslöjd, Helen Gustafsson, helen.gustafsson@liu.se

Idrott och hälsa, Karin Bertills, karin.bertills@liu.se

Musik och bild, Margaretha Grahn, margaretha.grahn@liu.se

Allmändidaktik, Tomas Widholm, tomas.widholm@liu.se

Portfolio (KU1, KU2a, KU2b, KU2c, KU3a och 3b)

Portfolion är individuell och består av kursuppgifterna 1, 2a, 2b, 2c, 3a och 3b. Denna lämnas in senast den 30/10 kl. 23.59 i Lisam under fliken ”Inlämningar”. Du namnger filen till ”Examination.efternamn.förnamn.kurskod”. Alla kursens uppgifter (ej tidigare bedömda/godkända) ska finnas med i *en wordfil* innehållande kursuppgifterna i följande ordning och med dessa rubriker:

KU1

KU2a

KU2b (för er som inte var närvarande vid seminariet den 20 september)

KU2c (för er som inte var närvarande vid seminariet den 26 september)

KU3a

KU3b (för er som inte var närvarande vid seminariet den 20/10)

Om du lämnat in kursuppgifterna 1 och 2 vid de datum som uppges för respektive uppgift så har du också fått återkoppling på dessa och vet således om du är godkänd/väl godkänd på de uppgifterna. *Då behöver du inte lämna in dessa uppgifter igen.* Har du däremot inte lämnat in kursuppgifterna i utsatt tid, eller inte uppnått en godkänd nivå på tidigare inskickade uppgifter, så skickar du alltså in dessa (bara de som inte är godkända).

Att examinationen är individuell innebär att inget samarbete får förekomma. Om sådant samarbete upptäcks betraktas det som fusk. Som fusk räknas också plagiat exempelvis av varandras kursuppgifter. Läs Urkunds Plagiathandbok som finns inlagd på LiUs hemsida och i detta dokument på sidan 13 finns det viktigaste om plagiat.

Tillåtna hjälpmedel: kurslitteratur, egna bearbetningar av kursuppgifter samt Lisam-material. Du måste använda kurslitteraturen i din argumentering och i dina reflektioner. Examinationen är ett tillfälle då du visar vad du lärt dig under kursen, så tänk på att visa både bredd och djup i litteraturstudier och reflektioner. Gör hänvisningar i texten till litteraturen och samla den refererade litteraturen i en litteraturlista. Referenser och litteraturlista skrivs på vedertaget sätt. Om du är osäker på hur du skriver referenser så finns det guider i mappen ”Akademiskt skrivande” under kursdokument i kursrummet på Lisam.

Det ges 2 omexaminationstillfällen på kursen:

- Omexaminationstillfälle 1: söndagen den 4 december 2022
- Omexaminationstillfälle 2: söndagen den 8 januari 2023

Efter dessa två omexaminationstillfällen tenteras kursen vid ordinarie examinationstillfällen nästa gång kursen ges vilket preliminärt är vårterminen 2023. Då är det den kursens litteratur och kursuppgifter som examineras.

Resultat rapporteras inom 15 arbetsdagar efter att examinationen genomförts. Betygen Väl Godkänd, Godkänd och Underkänd används.

Krav på språk och formalia i examinationsuppgifterna:

Uttrycker sig skriftligt på ett förståeligt sätt. Uppgifterna följer i huvudsak svenska skrivregler. Referenshantering är i huvudsak korrekt enligt ett vedertaget referenssystem (antingen APA, Harvard eller Oxford). Litteraturlistan är i stort sett utan anmärkning.

Bedömningskriterier för examinationsuppgiften

Godkänd

För att studenten skall erhålla betyget *Godkänd (G)* på kursen skall följande krav uppfyllas:

- Examinationsuppgiften skall, i relation till kursmålen och uppgiften, ha ett relevant innehåll och en tydlig struktur
- Texten visar på förtrogenhet med det presenterade området
- Begrepp, modeller och teorier används på ett adekvat sätt
- Möjliga samband och orsaksrelationer mellan företeelser/händelser/skeenden beskrivs
- Problematiseringar och analyser görs med koppling till kursens innehåll
- Slutsatser dras om hur vunna erfarenheter kan omsättas i framtida yrkesutövning
- Sidhänvisningar och referenser finns

Väl godkänd

För att studenten skall erhålla betyget *Väl godkänd (VG)* på kursen skall han/hon ha uppnått kraven för betyget godkänd. Därutöver skall studenten leva upp till följande krav:

- Studenten skall visa förmågan att använda kursens teoretiska kunskap som verktyg i självständiga resonemang
- Innehållet i texten såsom utgångspunkter och teoretiska antaganden redovisas, problematiseras och analyseras på ett väl underbyggt sätt
- Det finns en variation i användning av kurslitteratur och samma fenomen belyses ur olika perspektiv
- I diskussionen finns motiverade alternativa tolkningar och förhållningssätt
- Sidhänvisningar och referenslista redovisade på vedertaget sätt och huvudsakligen utan felaktigheter

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att man blir underkänd, men här särskiljs två kriterier som direkt och enskilt kan ligga till grund för att den studerande ges betyget

Underkänd (U) på kursen.

- Uppgiften kännetecknas av allmänt tyckande och brist på förankring i kurslitteraturen, eller innehåller rena, oreflekterade beskrivningar av innehållet i kurslitteraturen.
- Den studerande inlämnar ett skriftligt arbete som, i enlighet med Linköpings universitets och Ämneslärarutbildningens policy, betraktas som fusk/plagiat (se policy nedan).

Att ha i åtanke när du skriver dina uppgifter och din portfolio

- Tydlig disposition och struktur
- Underbygg tolkningar och egna ställningstaganden med referenser till litteraturen
- Relevans, saklighet, korrekthet samt adekvat användning av begrepp och teorier

- Variation i användningen av kurslitteraturen för att få djup och bredd i texten
- Tydlighet kring ”vem som säger vad” – använd referatmarkörer
- Korrekthet vad gäller referenser och litteraturlista

Kursvärdering

Kursvärderingen sker efter kursens slut och fylls i elektroniskt i *Evaluate* (kursutvärderings-system), som nås via Studentportalen. Den studerande får vid detta tillfälle möjlighet att ge synpunkter på kursens olika delar och bidra med nya idéer. Utvärderingen gäller bl.a. kursplan, studiehandledning, kursens organisering, arbetsformer, föreläsningar, litteratur samt lärares och studenters insatser. Det är mycket värdefullt för oss att få del av era synpunkter och vi önskar att ni alla tar er tid att fylla i kursutvärderingen när kursen är slut.

Policy rörande fusk och plagiat

På senare år har det inom Lärarprogrammets olika delar lagts ökad vikt vid vetenskapligt skrivande. Uppsats- och rapportskrivande återkommer därför som ett centralt moment i många kurser. Tyvärr har det parallellt med denna utveckling också skett en ökning av antalet fall av uppsatsplagiat, både inom universitetet och i skolan, vilket bland annat kan hänföras till tillgängligheten av olika former av hemsidor och färdiga uppsatser på Internet.

Den definition av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §):

Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som 1. med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas.

När vi på lärarutbildningen ska bedöma vad som är plagiat utgår vi från vad universitetets disciplinnämnd bedömt vara vilseledande i några tidigare fall. Exempel på vad LiU:s Disciplinnämnd bedömt som vilseledande är:

- ditskriven text på formelsamling vid salstentamen
- lösa lappar med egen text vid salstentamen
- plagiat av uppsats
- kopiering av programmeringskod vid laboration
- otillåtet samarbete med annan grupp vid enskilt arbete av exempelvis projektarbete

Ett plagiat är något som studenten 1. inte har skrivit själv, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida – och som 2. saknar en ordentlig källhänvisning som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i en vetenskaplig uppsats – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Nu ska detta inte överdrivas genom att ha en not eller parentes efter varje ord eller mening, utan man kan samla ihop flera källhänvisningar i samma not/parentes efter ett kortare avsnitt. Dock ska man alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat. Långa stycken av en hemtentamen/uppsats utan källhänvisningar leder till misstanke om plagiat, t.ex. att uppsatsen skulle vara tagen från någon databas på Internet. Bland de uppsatser som blivit fällda för plagiat i disciplinnämnden kan man notera att där nästan helt saknas källhänvisningar, och de få som finns är ofta vilseledande, d.v.s. de leder till fel källor.

Som verktyg för att komma tillrätta med plagiat använder vi oss av tjänsten Ouriginal till vilken studentens uppgift skickas. Denna nättjänst kan dock inte svara på om en text är plagierad eller ej, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Ökningen av uppsatsplagiat i skolan ställer också nya krav på dem som läser på Lärarprogrammet. Mycket talar för att dagens och framtidens lärare behöver vara kompetenta användare av informations och kommunikationsteknik och dessutom goda vetenskapliga skribenter och stilister, bl.a. för att kunna känna igen och stävja olika former av plagiat. Men lärare behöver även omfatta och förmedla en kunskapssyn där skrivande som process och lärtillfälle betonas.

Vad händer vid fusk?

Universitetet ser lika allvarligt på fusk vid laboration, hemtentamen, uppsatsskrivning etcetera, som på fusk vid skriftlig tentamen.

Misstanke om fuskförsök anmäls till universitetets rektor och ärendet behandlas i universitetets disciplinnämnd. Nämnden består av universitetets rektor, en lagfaren ledamot, en lärarrepresentant och två studeranderepresentanter.

En varning eller avstängning från undervisning och examination i upp till sex månader kan bli följden av fuskförsök. Den vanligast utdömda påföljden är två månaders avstängning.

Vid beslut om avstängning meddelas berörda institutioner inom Linköpings Universitet och CSN. Avstängning gäller från och med den dag då beslutet tas. Du kan läsa mer om detta på <https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>.

Kurslitteratur

Litteratur tillhörande ämnesdidaktiken tillkommer, se Lisam

Bränberg, A., Holmgren, U. & Wester, M. (2020). *Att undervisa för hållbar utveckling*. Studentlitteratur. (s. 17-31). Del av kapitel 1. Tillgänglig i Lisam.

Böhlmark, A., & Lindahl, M. (2012). [Har den växande friskolesektorn varit bra för elevernas utbildningsresultat på kort och lång sikt?](#) (Rapport 2012:17). IFAU.

Colnerud, G. (2017). *Lärarkretsens etik och värdepedagogiska praktik*. Liber AB.

Ekman, J. (2011) *Skolan och medborgarskapandet*. Skolverket.

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a659412/1553963771753/pdf2596.pdf>

Fejes, A. & Holmqvist, D. (2018). Komvux som marknad. I M. Dahlstedt & A. Fejes (red.), *Skolan marknaden och framtiden* (s. 71–93). Studentlitteratur. Tillgänglig i Lisam.

Forsberg, E., & Román, H. (2020). Styrningen av den obligatoriska skolan – mellan stabilitet och förändring. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 645–670). Natur & Kultur.

Imsen, G. (1999). *Lärarens värld: introduktion till allmän didaktik*. Studentlitteratur. Del av kapitel 10. Tillgänglig i Lisam.

Larsson, S. (2014). Kunskapsbehovet genom livet – om folkets lärande och vuxnas utbildning. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (3 uppl.) (s. 663–688). Natur & Kultur. Tillgänglig i Lisam.

Linde, Göran (2021). *Det ska ni veta! En introduktion till läroplansteori*. (4 uppl.) Studentlitteratur.

Lundgren, U. P. (2020). Den moderna skolan blir till – ett framtidsprojekt. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 69-95). Natur & Kultur.

Lundgren, U. P. (2020). Det livslånga lärandet – att utbilda för ett kunskapssamhälle. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 125-168). Natur & Kultur.

Lundgren, U. P. (2020). En utbildning för alla – skolan expanderar. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 97-123). Natur & Kultur.

Lundgren, U. P., & Säljö, R. (2020). Skolans tidiga historia och utveckling – från skrivarskola i Mesopotamien till folkskola i Sverige. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 27-67). Natur & Kultur.

Läraryrket och Lärarnas riksförbund (2001) *Lärares yrkesetiska principer* [broschyr]. <https://lr.shop.strd.se/product/10249/0/0/666004>

Mogensen, L. (Producent). (2014, 1 juni) Demokratin i det digitala samhället. *Sveriges Radio, P1, Filosofiska rummet*. <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/377249?programid=793>

Nilsson, A. (2020). Om utbildningsekonomi – det senmoderna utbildningssystemet. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 625-642). Natur & Kultur.

Nilsson, M. (2019). *Juridik i professionellt lärarskap: lagar och värdegrund i den svenska skolan*. 4 uppl. Gleerups.

Orlenius, K. (2010). *Värdegrunden – finns den?* (2. uppl.) Liber. Del av kapitel 4. Tillgänglig i Lisam.

Quennerstedt, A., Thelander, N. & Hägglund, S. (2020). *Barns och ungas rättigheter i utbildning*. (2 uppl.). Malmö: Gleerups.

Scheutz, S. (2020). Skolans lagar och förordningar – det legala ramverket. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 673-710). Natur & Kultur.

Säljö R. (2020). Framtidens skola och utbildning - en betydande del av våra liv. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 203-220). Natur & Kultur.

Vlachos, J. (2018). *Trust-based evaluation in a market-oriented school system*. (IFN Working Paper No. 1217, 2018). Research Institute of Industrial Economics. Tillgänglig i Lisam.

Lagar och förordningar (samtliga tillgängliga: <http://www.skolverket.se/regelverk>)

Läroplan för gymnasieskolan (Lgy11): Reviderad 2022. (2022) Skolverket.

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gy11-for-gymnasieskolan>

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). (2022) Skolverket.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr22-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet>

Läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12): Reviderad 2022. (2022) Skolverket.

<https://www.skolverket.se/undervisning/vuxenutbildningen/komvux-gymnasial/laroplan-for-vux-och-amnesplaner-for-komvux-gymnasial/laroplan-lvux12-for-vuxenutbildningen>

SFS 2010:800. *Skollag*, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

SFS 2010:2039 *Gymnasieförordning*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/gymnasieforordning-20102039_sfs-2010-2039

SFS 2011:185 *Skolförordning*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skolforordning-2011185_sfs-2011-185

SFS 2011:1108 *Förordning om vuxenutbildning*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20111108-om-vuxenutbildning_sfs-2011-1108

Föreskrifter (samtliga tillgängliga: <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/sok-forordningar-och-foreskrifter-skolfs>)

Ämnesplaner för de olika ämnena: <https://www.skolverket.se/undervisning>

Internationella överenskommelser

Förenta Nationerna (1948). *FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna*.

<https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Allmanforklaringomdemanskliagarattigheterna.pdf>

Förenta Nationerna (1989). *FN:s konvention om barnets rättigheter*.

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#hela-texten>

Referenslitteratur

Almgren, E. (2006). *Att fostra demokrater: om skolan i demokratin och demokratin i skolan*. Diss. Uppsala universitet

Böhlmark, A., Holmlund, H., & Lindahl, M. (2015) *Skolsegregation och skolval* (Rapport 2015:5). IFAU. <http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>

Dahlstedt, M., & Olsson, M. (2019) *Utbildning, demokrati, medborgarskap*. 2. uppl. Gleerups Utbildning AB.

Edmark, K., Frölich, M., & Wondratschek, V. (2012) *Hur har 1990-talets skolvalsreformer påverkat elever med olika familjebakgrund?* (Rapport 2014:15). IFAU. <http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2014/r-2014-15-hur-har-1990-talets-skolvalsreformer-paverkat-elever-med-olika-familjebakgrund.pdf>

Hartman, S. (2012) *Det pedagogiska kulturarvet: traditioner och idéer i svensk undervisningshistoria*. Natur & kultur.

Irisdotter Aldenmyr, S., & Hartman, S. (2009) Yrkesetik för lärare och behovet av professionsförankring. *Pedagogisk forskning i Sverige*, vol. 14 (3) s. 212-229.

Lundahl, L., Erixon Arreman, I., Holm, A. & Lundström, U. (red.) (2014). *Gymnasiet som marknad*. Boréa.

Nihlfors, E. (2020). Att vara skolledare – att förverkliga det nationella uppdraget. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare* (5 uppl.) (s. 711-732). Natur & Kultur.

Nylund, M. (2018). Gymnasieskolan som marknad. I M. Dahlstedt & A. Fejes (Red.), *Skolan marknaden och framtiden* (s. 151-167). Studentlitteratur.

Schött, K., Hållsten, S., Moberg, B. & Strand, H. (2015). *Studentens skrivhandbok*. Liber.

Skolverket (2011). *Kommunalt huvudmannaskap i praktiken: En kvalitativ studie*. Rapport 362. Fritzes. <https://www.skolverket.se/getFile?file=2744>

Skolverket (2015) *Delaktighet för lärande*. Skolverket. <https://www.skolverket.se/getFile?file=3531>

Lagar (samtliga tillgängliga: <http://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/>)

SFS 1977:1160 *Arbetsmiljölager*.

SFS 1986:223 *Förvaltningslag*.

SFS 2008:567 *Diskrimineringslag*.

SFS 2009:400 *Offentlighets- och sekretesslag*.

Bilaga – Information om VFU-uppgifter inom KPU

Ni som läser KPU ska i er verksamhetsförlagda utbildning (VFU) reflektera kring er praktik i skriftliga uppgifter med hjälp av kunskaper från tidigare kurser. I den första VFU-kursen förväntas ni relatera till kurslitteratur i kursen Skolans samhällsuppdrag och organisation. För att underlätta skrivandet av VFU-uppgiften så informeras ni redan i denna kurs om detta. Så här står det bland annat i VFU-uppgiften:

Du ska *motivera dina ställningstaganden* med hjälp av teoretiskt innehåll från de båda tidigare kurserna i utbildningen. Det är också viktigt att *utvärdera och problematisera* planeringen och undervisningen utifrån erfarenheter i det praktiska genomförandet. I motivering och problematisering tas följande punkter upp:

- En redovisning av vilka mål du tagit fasta på i styrdokumentet samt hur du tolkat dessa. Du bör beröra mål på övergripande allmän nivå, ämnesnivå och för den aktuella undervisningen.
- En reflektion över ditt val av innehåll/stoff och arbetsformer/arbetsätt relaterat till kunskaps- och lärt teori.
- En beskrivning av och reflektion över läromedel som du använt.
- De överväganden du gjort avseende elevernas förkunskaper och förförståelse.
- En reflektion om ramfaktorer som du tagit hänsyn till och hur du menar att frirummet påverkats av dessa.
- Reflektion över undervisningens genomförande och elev- respektive läraraktivitet.

Det är framför allt frågan om ramfaktorer och frirum som relaterar till kursen Skolans samhällsuppdrag och organisation, men även den första punkten om styrdokumentet.